

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Ustawodawczej (346.)

6 września 2023 r.

Porządek obrad:

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie 40. rocznicy przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla (druk senacki nr 1088).
2. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Władysława Zamoyskiego (druk senacki nr 1078).
3. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej (druk senacki nr 1076).
4. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Wincentego Witosa (druk senacki nr 1077).
5. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza (druk senacki nr 1079).
6. Pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Czesława Miłosza (druk senacki nr 1089).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Marek Borowski)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Dzień dobry państwu. 11.00 wybiła na zegarze, rozpoczynamy posiedzenie komisji.

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej, na którym mamy do rozpatrzenia 6 projektów uchwał okolicznościowych.

Wszyscy znają porządek obrad.

Mam pytanie. Czy są uwagi do porządku?

(Głos z sali: Nie.)

Nie słyszę.

Wobec tego przechodzimy do realizacji tego porządku.

Punkt pierwszy to pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie 40. rocznicy przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla.

Przedstawicielem wnioskodawców jest pan senator Sławomir Rybicki. Naszym dzisiejszym legislatorem generalnie, nie do wszystkich uchwał, ale do tej tak, jest pan Michał Pruszyński, który tutaj siedzi.

Bardzo proszę pana senatora Rybickiego o uzasadnienie.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

**SENATOR
SŁAWOMIR RYBICKI**

Dzień dobry.

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt w imieniu grupy 32 senatorów, a nie wątpię, że podpisałoby się pod tym projektem uchwały znacznie więcej osób,

senatorów, w szczególności z demokratycznej większości... Mam tym większy zaszczyt, że uchwała odnosi się do czterdziestej rocznicy przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla, ale dotyczy również w roku, w którym Lech Wałęsa, 29 września, obchodzi swoje osiemdziesiąte urodziny.

Tekst projektu uchwały macie państwo przed sobą. Ja bym chciał się odnieść do pytań o uzasadnienie. Uzasadnienie tej propozycji jest w treści tego projektu, w szczególności w tej części, która odnosi się do samej decyzji Komitetu Noblowskiego. Odczytam może ten fragment.

„W uzasadnieniu przyznania Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie podkreślono, że Jego działania «charakteryzowały się determinacją w dążeniu do rozwiązywania problemów jego kraju przez negocjacje i współpracę, bez uciekania się do przemocy». Komitet Noblowski uznał Lecha Wałęsę za «wyraziciela tęsknoty za wolnością i pokojem, która – mimo nierównych warunków – istnieje niepokonana we wszystkich narodach świata» i podkreślił, że «[w] czasach, w których odprężenie i pokojowe rozwiązywanie konfliktów są bardziej potrzebne niż kiedykolwiek, wysiłek Wałęsy jest zarówno natchnieniem, jak i przykładem».”.

I inny fragment, który, jak myślę, oddaje istotę nastroju i... Sięgam pamięcią do historii, czyli do dnia 5 października 1983 r., kiedy Komitet podjął decyzję o przyznaniu Pokojowej Nagrody Lechowi Wałęsie, i do takiego, jak myślę, poczucia dumy wszystkich tych Polaków, którym wartości takie jak niepodległość, wolność, demokracja, prawa człowieka, niezależność związkowa były bliskie, kiedy każdy mógł się poczuć, jak Lech Wałęsa. Jak mówi projekt tejże uchwały, „Pokojowa Nagroda Nobla przypomniła światu postać Lecha Wałęsy i sprawę «Solidarności», przekreślała podejmowany

przez władze PRL wysiłek zacierania w społecznej pamięci Jej doświadczenia. Przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla utrudniło władzy przekonywanie społeczeństwa, że jest to tylko zamknięty rozdział historii, a Lech Wałęsa pozostaje wyłącznie osobą prywatną. Podniosło też na duchu szerokie rzesze działaczy «Solidarności» i dodało sił ukrywającym się ludziom podziemia.

Spółeczeństwo odczytało przyznanie Lechowi Wałęsie tej nagrody jako poparcie Wolnego Świata dla zdelegalizowanej «Solidarności» i wolnościowych dążeń Polaków. Dla samego Lecha Wałęsy nagroda stanowiła zaś swoisty immunitet – wzmocniła Jego międzynarodową pozycję i utrudniła dalsze szykanowanie.”

To jest clou tego uzasadnienia. Mam nadzieję, że ten fragment nie budzi niczyich wątpliwości w Polsce, bo wszyscy ci, którzy tę historię pamiętają, mają z nią własne doświadczenia, wiedzą, jak ważny to był moment dla wszystkich nas, wszystkich tych, którzy ideały «Solidarności», demokracji i wolności nosili w sercu i o które walczyli. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję panu senatorowi.
Panie Mecenasie, czy są jakieś uwagi do tekstu?

GŁÓWNY EKSPERT
DO SPRAW LEGISLACJI
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MICHAŁ PRUSZYŃSKI

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Nie zgłasza. Dziękuję bardzo.
Wobec tego otwieram dyskusję.
Czy są jakieś propozycje, uwagi, wnioski?
Pan senator Fedorowicz. Proszę.

SENATOR
JERZY FEDOROWICZ

Panie Przewodniczący, ja proszę, żeby uchwałę zaakceptować jednogłośnie.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Czy jednogłośnie, to się okaże. Ale prośba może być wyrażona, oczywiście.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prośba jak najbardziej.

No to, proszę państwa, skoro nie ma uwag do tekstu, to nie będziemy przedłużać i w związku z tym przechodzimy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem uchwały? (9)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Tylko Komisja Ustawodawcza.)

Tak, tak, tak. Tylko...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tylko Komisja Ustawodawcza. Tak.

(Rozmowy na sali)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (1)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Nie, jeszcze... Zaraz, jeszcze raz, bo tam...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

2 były przeciw. Tak?

(Głos z sali: Tak.)

I 1 wstrzymujący się?

(Głos z sali: Tak.)

Dziękuję.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dziękuję.

Tym samym uchwała została przyjęta.

Proponuję, aby sprawozdawcą komisji był pan senator Sławomir Rybicki.

Czy są głosy przeciw lub inne kandydatury?
Nie słyszę. Dziękuję.

Panie Senatorze...

SENATOR
SŁAWOMIR RYBICKI

Dziękuję bardzo komisji za poparcie tego ważnego dla Polaków i dla tożsamości nas wszystkich projektu. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Teraz przechodzimy do punktu drugiego.

W punkcie drugim mamy pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Władysława Zamojskiego.

Przedstawicielem wnioskodawców jest senator Marcin Bosacki, a legislatozem – pan mecenas Marek Jarentowski, który, zdaje się, przybył.
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Jest, tak.

Dobra. Bardzo proszę pana senatora Bosackiego o kilka słów w sprawie tej uchwały.

**SENATOR
MARCIN BOSACKI**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Bardzo proszę o wsparcie projektu uchwały Senatu w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Władysława Zamoyskiego.

Władysław Zamoyski jest czołowym przedstawicielem poznańskich organiczników działających w wieku XIX i na początku XX. Jemu zawdzięczamy m.in. powstanie Biblioteki Kórnickiej, czyli dzisiejszych Zakładów Kórnickich. Jemu zawdzięczamy również to, że duża część polskich Tatr, łącznie z Morskim Okiem, znajduje się dzisiaj na terenie państwa polskiego, ponieważ bez jego zaangażowania i, mówiąc wprost, bez jego pieniędzy byłaby to dzisiaj ziemia słowacka, no a przedtem czechosłowacka, a nie polska.

Macie państwo w uchwale streszczony wybitny życiorys Władysława Zamoyskiego i do niego państwa odsyłam.

Dziękuję panu senatorowi Hamerskiemu za już złożoną deklarację współpracy podczas organizacji tego roku, jeśli Wysoki Senat podzieli nasze chęci, żeby rok 2024 był Rokiem Władysława Zamoyskiego. Udział władz podhalańskich, Zakopanego, Tatrzańskiego Parku Narodowego, będzie z całą pewnością niezwykle ważny i za to senatorowi Hamerskiemu dziękuję.

Chciałbym zakończyć słowami, które... takim apelem do państwa. Organicznicy, zwłaszcza organicznicy wielkopolscy, dość rzadko są obiektami uczczenia przez parlament, żeby nie powiedzieć, że prawie nigdy, a jak pisał Michał Bobrzyński, czyli wybitny twórca krakowskiej szkoły historycznej, już w 1879 r., czyli podczas zaborów, „Dążył naród do niepodległości dwoma drogami, drogą powstań orężnych i drogą pracy organicznej. Obie drogi do wolności są równoprawne.” Bardzo bym prosił, żeby w postaci Władysława Zamoyskiego Wysoki

Senat, najpierw komisja, a potem Wysoki Senat, uznał właśnie tę drugą drogę dążenia do niepodległości, pracy organicznej, i ją uczcił. Bardzo dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Dziękuję panu senatorowi Bosackiemu.

Panie Mecenasiu Jarentowski, nie ma uwag?
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie ma.

Wobec tego otwieram dyskusję.

Proszę bardzo, pan senator Hamerski.

**SENATOR
JAN HAMERSKI**

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Jako reprezentant Podtatrza w Senacie chciałbym podziękować serdecznie wszystkim inicjatorom tej uchwały. Na ręce senatora Bosackiego... Chciałbym równocześnie, jak pan senator był uprzejmy zasygnalizować, zadeklarować w imieniu starosty tatrzańskiego, pana Piotra Bąka, w imieniu dyrektora TPN, pana Szymona Ziobrowskiego, współpracę dotyczącą programu obchodów tegoż roku zarówno na terenie Senatu, jak i, z naszej strony, na Podtatrzu. Tak że serdecznie jeszcze raz dziękuję. Oczywiście deklarujemy wszelaką pomoc w tych uroczystościach. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Dziękuję.

Pan senator Czerwiński.

**SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI**

Jedna drobna kwestia.

W akapicie pierwszym jest: „czynem świadczy o tym, że sprawy kraju są dla niego najważniejsze”. Być może „były” byłoby lepsze, bo wszędzie jest czas przeszły.

(*Senator Marcin Bosacki: Zgadzam się. Dziękujemy panu senatorowi.*)

Oczywiście uchwałę jak najbardziej aprobuję. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dobrze, czyli nanosimy tę drobną poprawkę. Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Są. Pan senator Jackowski.

SENATOR
JAN MARIA JACKOWSKI

Ja bardzo się cieszę, że ta uchwała jest. Mam nadzieję, że wszyscy za nią zagłosują. Przypominę, że na ostatnim posiedzeniu było otwarcie wystawy dotyczącej matki Władysława Zamoyskiego, pani Jadwigi Zamoyskiej. Tak że są to postacie bardzo zasłużone nie tylko dla Wielkopolski, ale i dla całego kraju. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję bardzo.

Więcej głosów nie słyszę, w związku z tym przechodzimy do głosowania nad tą uchwałą z tą drobną poprawką, którą zgłosił pan senator Czerwiński.

Kto jest za? (14)

(Rozmowy na sali)

Głosują, przypominę, tylko członkowie Komisji Ustawodawczej.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Czyli jednogłośnie...

(Rozmowy na sali)

A więc prośba pana senatora Fedorowicza została wysłuchana, tylko z pewnym opóźnieniem.

(Głos z sali: Sprawozdawca.)

Tak, sprawozdawca. No, sprawozdawcą w sposób naturalny powinien być pan senator Bosacki.

Czy pan senator się zgadza?

SENATOR
MARCIN BOSACKI

Bardzo dziękuję. Zgadzam się.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Innych kandydatur nie widzę.

Dziękuję.

Przechodzimy do punktu trzeciego.

(Rozmowy na sali)

Punkt trzeci: pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej.

Przedstawiciel wnioskodawców: Halina Bieda. Legislator: Michał Pruszyński. Jest, no był i jest. Tak, dobrze.

Proszę bardzo, pani senator Bieda.

SENATOR
HALINA BIEDA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałabym zarekomendować przyjęcie uchwały, która ustanowi rok 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej, ponieważ w przyszłym roku kroi nam się bardzo wiele rocznic związanych właśnie z ekonomią. To jest stulecie reform gospodarczych Władysława Grabskiego, stulecie powstania polskiego złotego, stulecie powstania Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego i, jako taka część edukacyjna, stulecie wydania książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka”. Myślę, że wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że oprócz tego, że w szkołach są prowadzone zajęcia z edukacji ekonomicznej w wymiarze 1 godziny w szkołach średnich, to są podstawy przedsiębiorczości, teraz jakiś przedmiot biznesowy... Tym niemniej wydaje mi się, że każdy z nas napotyka w swoim życiu osoby, którym się zawsze wydaje, że pieniądze spadają z nieba, a dzieciom, że pieniądze wychodzą z bankomatu. A więc wydaje mi się, że taki zintensyfikowany plan działań, jeśli chodzi o poszerzenie wiedzy ekonomicznej, na pewno jest pożyteczny i pozytywny.

Ja może tylko powiem, że z taką inicjatywą do Senatu zwróciło się Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawski Instytut Bankowości, Fundacja Giełdy Papierów Wartościowych, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości i Związek Harcerstwa Polskiego. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję, Pani Senator.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Jeszcze moment.

Pan mecenas.

GŁÓWNY EKSPERT
DO SPRAW LEGISLACJI
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MICHAŁ PRUSZYŃSKI

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.
Pan senator marszałek Borusewicz.

SENATOR
BOGDAN BORUSEWICZ

Jestem przeciwny tego typu uchwałom, nie dlatego, że nie doceniam edukacji ekonomicznej, podobnie jak edukacji historycznej, edukacji matematycznej, tylko uważam, że takie uchwały w Senacie powinny dotyczyć albo konkretnych osób, albo rocznic. Dlatego jestem przeciwny tej uchwale. W Senacie wytworzył się taki zwyczaj od pamiętnej uchwały o atmosferze wychowawczej... Była taka uchwała, chyba 3 kadencje temu. A więc ja jestem przeciwny nie ze względu na niedoceniając edukacji ekonomicznej czy w ogóle edukacji, ale ze względu na to, że uważam, że takich uchwał nie powinien uchwalać Senat. Dziękuję.

(*Senator Halina Bieda: Ja tylko w kwestii... Ad vocem.*)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Zaraz, zaraz... Chwileczkę. Dobrze.
(*Senator Halina Bieda: Ja ad vocem.*)
Ad vocem? Proszę.

SENATOR
HALINA BIEDA

Ja tylko chcę przypomnieć, że... Pamiętam przynajmniej 2 takie uchwały, był rok botaniki, rok fizyki, a zaraz sprawdzę w rozpisce, czy były też inne. Dziękuję.

(*Senator Bogdan Borusewicz: Głosowałem przeciw.*)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dobrze.

Dodam od razu, że w 2019 r. przyjęliśmy Rok Matematyki.

(*Głos z sali: No...*)

Dobrze.

Po kolei. Pierwszy był chyba senator Szejnfeld.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

SENATOR
ADAM SZEJNFELD

Powiem szczerze, Panie Marszałku...

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Panie Marszałku, powiem szczerze, że co do jakiejś idei być może mógłbym się nawet z panem zgodzić czy mocno nie polemizować, nawet abstrahując od tego, że to nie jest pierwszy przypadek, nie jest to jakiś wyłom od zasady, ale w ostatnich latach, w ostatnich 2 dekadach żyjemy w czasie ogromnych, można by nawet powiedzieć, trudnych do porównania kryzysów ekonomiczno-gospodarczych na świecie, w Europie, na świecie. Wiele krajów do dzisiaj przeżywa skutki tych kryzysów. Mało tego. Co najważniejsze, bo kryzysy zawsze się zdarzały i będą się zdarzać, przechodzi przez Polskę, przez Europę, ba!, przez świat fala ogromnego populizmu – populizmu, który niszczy racjonalność w zarządzaniu państwami i społecznościami. Jednym z instrumentów do walki z tym populizmem jest szerzenie i podnoszenie wiedzy ekonomicznej. Ona jest na bardzo niskim poziomie. A więc ja jednak stoję tu na stanowisku absolutnego poparcia tej inicjatywy. Bardzo potrzebujemy podniesienia poziomu wiedzy ekonomicznej, nie tylko wśród dzieci i młodzieży, ale w ogóle w całym społeczeństwie.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję bardzo.

Pani senator Zdrojewska.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Senator Barbara Zdrojewska: Wcześniej była pani senator Kochan.*)

Jeżeli pani senator Zdrojewska...

(Głos z sali: Tak było.)

(Senator Barbara Zdrojewska: No tak było...)

No ale ja nie zamierzam polemizować.

Pani senator Kochan. Proszę.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję pani senator Zdrojewskiej.

Ja bardzo rzadko nie zgadzam się z panem marszałkiem Borusewiczem, ale tym razem się nie zgadzam. Podzielając opinię i nie przedłużając swojej...

(Głos z sali: Nie słychać, nie słychać.)

Podzielałam opinię przedmówcy, pana senatora Szejnfelda. Jedyną bronią w walce z populizmem, który szkodzi naszemu krajowi, jest dobra edukacja ekonomiczna. Senat nie może przejść obojętnie nad faktem obecności tego populizmu, który się szerzy, naprawdę, panoszy już, powiedziałabym, nie tylko szerzy, i musimy reagować na tego rodzaju wyzwania społeczne. Uważam, że racją stanu naszego kraju jest dobra ekonomiczna edukacja naszej młodzieży. A więc w całości oddaję głos za uchwałą.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Dziękuję.

Widzę senatora Czerwińskiego. Ale wcześniej będzie pani senator Zdrojewska.

**SENATOR
BARBARA ZDROJEWSKA**

Ja mam wątpliwości co do samego tekstu tej uchwały. Chciałabym powiedzieć, że nie zgadzam się z panem wiceprzewodniczącym komisji. Nie ma żadnej paraleli między matematyką a edukacją ekonomiczną. To są dwie zupełnie... Nie mieliśmy roku edukacji matematycznej. To są dwie zupełnie inne sprawy.

Mam mieszane odczucia. Zgadzam się z częścią wygłoszonych tutaj opinii i podoba mi się, że jest jakiś program, taki konkretny, dotyczący rozpropagowania edukacji ekonomicznej, którą uważam za niezwykle istotną. Ale powiem szczerze, że sama uchwała, w której powołujemy się głównie na książeczkę Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka” itd., brzmi jakoś

dziwnie. Są tutaj podane fantastyczne rocznice, które będziemy obchodzili, ale nie ma tu nic o edukacji. No co się działo... Skoro obchodzimy rok edukacji, a nie popularyzacji edukacji, no to chciałabym się dowiedzieć czegokolwiek na temat tej edukacji ekonomicznej i jej rozwoju. Tutaj mamy Grabskiego i Korczaka, a potem długo, długo nic, a teraz mówimy, że mamy problem, więc będziemy robić tę edukację. Mnie się wydaje, że przydałoby się cokolwiek napisać i przydałoby się powiedzieć też o wysiłkach, jakie podejmują niektóre instytucje na rzecz edukacji ekonomicznej, która jest bardzo istotna. A więc myślę, że to może z tego wynikać.

Na pewno rok botaniki, rok matematyki jest czymś zupełnie innym niż rok edukacji ekonomicznej, ponieważ po treści widzę, że chodzi tylko o to, żeby uchwała pomogła rozpropagować w Polsce edukację ekonomiczną. Czyli jakby jest... Na troszeczkę inny temat jest sama uchwała, która mówi o tradycjach, a potem długo, długo nic, a czymś innym jest program, który jest tutaj dołączony, a który jest okej. Mam nadzieję, że będzie nawet bogatszy i mniej się będzie odnosił do historycznych inspiracji, a bardziej do jakichś konkretnych programów edukacji ekonomicznej, które powinny się obecnie odbywać w Polsce na różnych szczeblach edukacji, tak bym to określiła.

Mam takie wrażenie, że... Nie podpisywałam się pod tą uchwałą, nie widziałam jej wcześniej, ale miałabym... Jest tutaj... Mam wiele uwag. Nie wiem, czy będę głosowała za czy przeciw, ale uważam, że powinny być... Zgadzam się tu z marszałkiem, że tego typu uchwały powinny być bardziej dopracowywane, tak żeby było widać po samej uchwale, o co tak naprawdę... jaka jest intencja osób, które się pod tym projektem podpisały. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Dziękuję. Ja rozumiem, że to był głos ogólny? Bo żadnego konkretnego wniosku pani senator nie zgłasza.

**SENATOR
BARBARA ZDROJEWSKA**

No przepraszam, a od czego są komisje? Nie tylko od wniosków. Jak będziemy się zbierali

tylko w sprawie wniosków, no to w ogóle możemy nie debatować i nie zbierać się itd. Uważam, że komisja senacka jest miejscem na dyskusję. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Ale ta dyskusja się odbyła. Pani senator zabrała głos, wypowiedziała swój pogląd. Pytam, czy pani zgłasza jakieś wnioski, np. o odrzucenie projektu albo o zmianę tekstu.

SENATOR
BARBARA ZDROJEWSKA

To teraz pytasz, a przedtem komentowałaś.
(*Wesołość na sali*)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dobrze. Niczego nie komentowałem.
Pan senator Czerwiński. Proszę.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Widzę jakieś drobne tarcia, ale może się polepszy.

Bardzo mnie zaniepokoił jeden z głosów, który próbował tutaj z tej uchwały zrobić uchwałę polityczną, kampanijną, mówiąc coś o jakimś populizmie itd. Po co? Po co?

Ja mam jeden konkret. Otóż od 1 a właściwie od 4 września tego roku wchodzi do szkół średnich czy ponadpodstawowych przedmiot: biznes i zarządzanie. Szkoda, że w tej uchwale, w tekście tej uchwały nie ma o tym wzmianki, bo akurat wprowadzenie tego przedmiotu jak najbardziej koreluje z treścią tej uchwały a właściwie z jej celem, jak rozumiem, który tu został wyrażony. Być może to by rozwiało niektóre wątpliwości, które zostały wyrażone w trakcie dyskusji.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dobrze. Dziękuję.
Pani senator Bieda. Proszę.

SENATOR
HALINA BIEDA

Ja powiem tak. W uzasadnieniu powiedziałam, że są dwa przedmioty, że były podstawy przedsiębiorczości i teraz jest wprowadzany biznes i zarządzanie. Uważam, że ta uchwała i program, który jest opisany, absolutnie idą w parze i ze sobą korelują. Przedmiot jest nauczany tylko w jednej klasie, z tego, co pamiętam. Nie chcę tutaj dawać głowy, bo wydaje mi się, że on... Tak jak podstawy przedsiębiorczości były tylko przez 1 rok, tak ten biznes też jest tylko przez 1 rok.

A co do książki to powiem, że ona jest tutaj wymieniona głównie z tego tytułu, że jest stulecie jej wydania. Dlatego tutaj jest poruszona ta kwestia. Nie ma tu innych książek. Ja uważam, że po to też jest program...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie ma innych książek wymienionych w uchwale.

Nie będziemy w uchwale wymieniać wszystkich książek, które dotyczą ekonomii i edukacji ekonomicznej. Tu chodziło bardziej o kompatybilność tych rocznic. Tak że również 100 lat temu została wydana ta książka.

Jeśli chodzi o to, czy to ma być rok edukacji ekonomicznej, czy ekonomii, to my się zastanawialiśmy, czy to nie powinien to być rok ekonomii, ale bardziej chodziło o to, żeby położyć nacisk na edukację ekonomiczną. I stąd, jakby korzystając z okazji tych rocznic, które zostały wymienione na początku... Uważamy, że jest to bardzo dobra okazja do tego, aby taki właśnie rok był. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dziękuję bardzo.

Teraz sobie udzielę głosu.

Tak się składa, że przez dobrych parę lat odwiedzałem szkoły warszawskie i miałem tam takie, można powiedzieć, wykłady, ale interaktywne z młodzieżą dotyczące właśnie finansów, ekonomii, budżetu państwa itd., itd. Ten przedmiot, który jest nauczany obecnie w wymiarze 1 godziny i to nie przez cały okres nauki, niewiele wnosi, mówiąc szczerze, a wiedza młodych ludzi, i to ludzi opuszczających szkołę, w ostatnich klasach, jest po prostu żenująca. Ja oczywiście

nie jestem na tyle naiwny, żeby sądzić, że ta uchwała spowoduje, że wszystko się nagle poprawi, ale uzasadnienie dla niej jest, niewątpliwie. Trzeba się starać, żeby tę sytuację stopniowo, bardzo stopniowo, ale zmieniać. A więc ja tę uchwałę, mówiąc krótko, popieram.

Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Nie.

Nie słyszę też żadnych wniosków, do tekstu nie ma.

No to przejdziemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej uchwały?

(11)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (2)

(Głos z sali: Jedna.)

Dwie. Dwie, bo senator Martynowski też.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. A zatem uchwała została przyjęta.

Czy pani senator Bieda zechce być sprawozdawcą.

SENATOR
HALINA BIEDA

Tak. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Nie ma innych kandydatur? Nie.

Dziękuję.

Przechodzimy do następnego punktu: pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Wincentego Witosa.

Przedstawicielem wnioskodawców jest senator Ryszard Bober.

(Senator Jan Filip Libicki: Właśnie, Panie Przewodniczący, chciałbym...)

Zmiana jest?

SENATOR
JAN FILIP LIBICKI

Tak. Jest zmiana.

Na początku chciałbym zgłosić 2 uwagi techniczne. Pierwsza uwaga jest taka, że z tytułu nieobecności pana senatora Bobera... Prosił mnie, abym tę uchwałę przedstawił, i jeśli komisja się zgodzi i ją przyjmie, to także żebym był sprawozdawcą. To jest uwaga pierwsza.

Druga uwaga jest taka, że Biuro Legislacyjne przesłało mi swoje uwagi i ja te uwagi

przyjąłem. Ten tekst, który teraz odczytam, jest tekstem po przyjęciu przeze mnie uwag Biura Legislacyjnego.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Okej. Tylko czy my mamy ten tekst...

(Głos z sali: Tak.)

Poprawiony?

(Głos z sali: Tak.)

A który to jest?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Jan Filip Libicki: Ten, gdzie jest tylko 1 strona.)

Aha, to jest ten taki...

(Głos z sali: Tak.)

Ten. Tak?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Nie?

(Senator Jan Filip Libicki: Ten.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ale to jest ten, tak. Dobrze.

SENATOR
JAN FILIP LIBICKI

To może ja po prostu odczytam tę uchwałę, jeśli...

(Głosy z sali: Nie, nie.)

Nie?

(Głos z sali: Mam już.)

Dobrze. To skoro państwo, że tak powiem, zapoznali się we własnym zakresie, to w takim razie, Panie Marszałku, Panie Przewodniczący, składam tylko wniosek o przyjęcie tej uchwały. Dziękuję bardzo.

(Zastępca Przewodniczącego Marek Borowski: Dziękuję. Jeżeli nikt...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Oczywiście z poprawkami Biura Legislacyjnego. Pani Ania mnie tu poprawiła.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI

Dobrze.

Jeżeli nikt nie zgłosi sprzeciwu do tego trybu, to przejdziemy do głosowania.

Nie słyszę sprzeciwu.

Kto jest za przyjęciem tej uchwały?

(*Głos z sali: 12.*)

Kto jest przeciw?

Nikt.

Kto się wstrzymał?

Nikt.

Jednogłośnie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Teraz mamy pierwsze czytanie projektu uchwały...

(*Senator Jan Filip Libicki: Rozumiem, że jestem sprawozdawcą, Panie...*)

Ach, tak, tak. Przepraszam. To już wcześniej zostało ustalone.

Dobrze.

Teraz pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza.

Przedstawiciel wnioskodawców – pani senator Ewa Matecka. Proszę bardzo.

SENATOR

EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Państwo Senatorowie!

Uważam, że mam wielki honor przedstawić projekt uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza, projekt, pod którym swój podpis złożyła bardzo liczna grupa senatorów Rzeczypospolitej.

Właściwie treść uchwały jest uzasadnieniem do tego projektu, tym niemniej proszę pozwolić mi powiedzieć kilka słów. Rok 2024 jest doskonałą okazją, aby w tym roku, w roku sto dwudziestej rocznicy urodzin Witolda Gombrowicza, wzmocnić potrzebę obecności tego pisarza, autora wielkich dzieł obecnych w zbiorowej pamięci Polaków. Witold Gombrowicz jest jednym z najważniejszych twórców rodzimej literatury i jednym z czołowych inspiratorów współczesnej europejskiej myśli filozoficznej. To również jest zawarte we wstępie do tego uzasadnienia. Jest pisarzem najbardziej rozpoznawalnym na świecie. Często prowokował, to prawda, ale prowadził bardzo wyrafinowaną intelektualną grę z kulturą, historią i tradycją, dostarczając w ten sposób całemu światu literackiemu i jego odbiorcom... pozwalając na właściwe opisanie złożoności tego skomplikowanego świata.

Witold Gombrowicz do końca swojego życia, a zmarł w 1969 r., pisał w języku polskim. Jego bezkompromisowa postawa była przyczyną tego, że przez wiele lat był nieobecny na polskiej scenie politycznej, m.in. dlatego, że nie zgadzał się na wybiórcze... na cenzurowanie jego dzieł.

Wiele jego dzieł doczekało się ekranizacji filmowych bądź było wystawianych na deskach teatru polskiego.

Treść uchwały została państwu wszystkim przedstawiona. Serdecznie proszę o poparcie projektu tejże uchwały. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

MAREK BOROWSKI

Dobrze.

Dziękuję bardzo.

Pan mecenas nie ma uwag? Dobrze.

No to otwieram dyskusję.

Czy są uwagi, wnioski do tej uchwały? Nie słyszę.

Wobec tego przejdziemy do głosowania... Panie Senatorze Fedorowicz... A nie, to nie była ręka senatora...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

...ty w porządku. Myślałem, że znowu Fedorowicz podniósł...

(*Senator Jerzy Fedorowicz: ...wystawiałem Gombrowicza...*)

Jasne.

Głosujemy, proszę bardzo.

Kto jest za? (15)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Głos z sali: No właśnie.*)

(*Głos z sali: 15. Jednogłośnie.*)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dobrze.

Jednogłośnie.

(*Senator Ewa Matecka: Dziękuję bardzo.*)

Czy pani senator Matecka zechce być sprawozdawcą?

SENATOR

EWA MATECKA

Tak. Dziękuję.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Innych kandydatur nie ma? Nie ma.

Dziękuję.

Proszę państwa, musimy wrócić na chwilę do głosowania w sprawie Witosa, bo mi tu Biuro Legislacyjne powiedziało, że tak porządnie to powinno być tak, że najpierw głosujemy nad wszystkimi poprawkami Biura Legislacyjnego, a jak już przyjmujemy te poprawki, to będziemy głosować nad całością z poprawkami. My to zrobiliśmy jednym ruchem, więc dla porządku jeszcze raz.

Najpierw poprawki Biura Legislacyjnego, które miały charakter... No, wiemy jaki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (15)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dobrze.

Wobec tego teraz całość z poprawkami.

(Rozmowy na sali)

(Głos z sali: Znowu 15.)

Dobrze. 15, czyli jednogłośnie.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do ostatniego punktu, jakim jest pierwsze czytanie projektu uchwały o ustanowieniu roku 2024 Rokiem Czesława Miłosza.

Przedstawicielem wnioskodawców jest senator Jerzy Fedorowicz. Proszę bardzo.

**SENATOR
JERZY FEDOROWICZ**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

To jest dla mnie wielki zaszczyt, że mogę przedstawić projekt uchwały, o którą wystąpił prezydent miasta Krakowa, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, rektor Uniwersytetu Śląskiego, przedstawiciele Fundacji Olgi Tokarczuk i Europejskiego Centrum Solidarności z prośbą, aby rok 2024 był Rokiem Czesława Miłosza.

Chcę szanownej komisji powiedzieć, że jesteśmy bardzo poważnie przygotowani do obchodów tego roku. Do całego projektu jest dołączona informacja, jakie będą spotkania, eventy wydawnictw itd. przez cały rok we wszystkich miastach polskich i w Europie.

Szanowni Senatorowie, 5 września otrzymaliście pierwszą wersję projektu uchwały, ale później na spotkaniu na uniwersytecie i w Krakowie przygotowaliśmy i teraz przedstawiam państwu w formie poprawki... Dobrze mówię, Panie Mecenasiu?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...Kolejną wersję, którą macie państwo przed sobą. Jeżeli wczytacie się w to, to mogę przestać komentować, dlatego że sprawa jest absolutnie oczywista. Mówimy o jednym z największych pisarzy w historii Europy i Polski, o wielkim poecie i pisarzu, filozofie nagrodzonym Nagrodą Nobla, którego fragment wiersza „Który skrzywdziłeś człowieka prostego” jest na pomniku stoczników w Gdyni.

Wnoszę o uznanie roku 2024 Rokiem Czesława Miłosza.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Jasne.

Jest ta sama procedura, co poprzednio, tak? To znaczy najpierw są poprawki, potem...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, Pani Mecenasiu.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

To jest propozycja poprawki nadająca brzmienie całej uchwale, bo w ogóle nie ma punktów zbieżnych między tymi dwoma wersjami. W związku z tym, żeby dalej procedować, to może trzeba rozstrzygnąć, czy w ogóle pracować nad starą wersją, czyli zagłosować teraz, czy komisja przyjmuje nową wersję i ewentualnie później jeszcze do niej jakieś poprawki... Bo wtedy poprawki byłyby już do nowej wersji. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Jasne, jasne. Dobra. Rozumiem.

No, to jest, jak rozumiem, wersja, ta jednokartkowa... Tak?

(Senator Jerzy Fedorowicz: Tak, tak.)

Prawda?

Dobrze, to ja postawię ten wniosek, żeby odnosić się, jeżeli będą jeszcze jakieś odniesienia, do tej nowej wersji, jednokartkowej.

Kto jest za? (14)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Czyli mamy tę wersję.

I teraz otwieram dyskusję dotyczącą tej wersji.

Czy są jakieś uwagi, wnioski, propozycje?

Pani Mecenas, proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
ALDONA FIGURA**

Dziękuję bardzo.

Ja tylko chciałabym zwrócić uwagę, że na końcu powinno być zdanie, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest? Tu nie ma.

(Zastępca Przewodniczącego Marek Borowski: Nie ma.)

Nie ma.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To tylko tak dla porządku, bo...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, w nowym tekście... To tylko dla porządku takie zdanie powinno się tam znaleźć. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Jasne. To zrozumiałe.

Czy są inne uwagi? Nie słyszę.

Wobec tego przejdziemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej uchwały? (14)

(Senator Jerzy Fedorowicz: Jednogłośnie. Super.)

14. Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Czy pan senator Fedorowicz zechce być sprawozdawcą?

**SENATOR
JERZY FEDOROWICZ**

Tak. Dziękuję. To zaszczyt dla mnie.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAREK BOROWSKI**

Innych kandydatur nie ma? Nie ma.

Dziękuję.

No i to wszystkie punkty na tym posiedzeniu komisji. Zamykam. Wszystkim państwu dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 42)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy